

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑. ถลั ปรีเยสนโต ๑ เอว คมนปฏิภูถลั อธิวาเสตวาปี คามั ปวีภูเจน
สงฆาฎิปารุเตน กปถมนนุสเสน วิย กपालหตเถน ฆรปฏิปาฎิยา คามวีถิสู
จริตพุฬ โหติ ยตถ วสสกาลเอ อุกกนตกนตฎฐาเน ยาว ปิณตักมัสาปี
อุทกจิกขลเถ ปาทา ปวิสนติ เอเกน หตเถน ปตตัม คเหตุพุฬ เอเกน จีวร
อุกขิปิตพุฬ โหติ กิมุหกาลเอ วาตเวกสมฎฐิตเอหิ ปัสสูติณรเชหิ โเอกิณณสรีเรน
จริตพุฬ โหติ ตัม ตัม เกหทวารัม ปตฺวา มจฺจโชรวนมัสโชรวนตณฺฑลโชรวน-
เชพสิงฆาณิกสฺนขสฺสกรวจาทิสุมิสฺสทานิ กิมิกุลนีลมกฺขิกปริกัณณานิ
โอฟิคลลานิ เจว จนนทิกฎฐานิ จ ทฎฐพฺพานิ โหนติ อุกกมิตพฺพานิปี
ยโต คามมกฺขิกา อุฎฐหิตฺวา สงฆาฎิยมฺปิ ปตฺเตปี สีเสปี นิลียนติ ฆร
ปวีภูจสฺสาปี เกจิ เทนติ เกจิ น เทนติ ททมานาปี เอกจเจ หิโย ปกกภคตมฺปิ
ปฺราณกขชชกมฺปิ ปฺตติกุมมาสสุปาทีนินิปี ททนติ อททมานาปี เกจิเทว
อติจฺจถ ภนเตติ วทนติ เกจิ ปน อปสฺสมานา วิย ตฺถหิ โหนติ เกจิ อณฺเณน
มุขมฺปิ กโรนติ เกจิ คจฺจ เร มุณฺฑกาทิอาทีหิ ผรุสฺวาจาหิ สมฺมาจรรนติ เอว
หิ กปถมนนุสเสน วิย คามเอ ปิณฺฑาย จริตฺวา นิกฺขมิตพฺพนติ ๑ อิจฺเจตัม คาม
ปฺปเวสนโต ปฏฺจาย ยาว นิกฺขมณา อุทกจิกขลลาทิปฏฺฐิตัม อาหารเหตุ
อุกกมิตพฺพญเจว ทฎฐพฺพญจ อธิวาเสตพฺพญจ โหติ อโห วต โภ ปฏฺฐิโถ
อาหาโรติ เอว ปรีเยสนโต ปฏฺฐิโถตา ปจฺจเวกฺขิตพฺพา ๑

๒. ถลั ปรีโภคโต ๑ เอว ปรียิฎฐาหาเรน ปน พหิคามเอ ผาสุกฎฐาเน
สุขนินินฺเนน ยาว ตตถ หตถัม น โอตารเอติ ตาว ตถารูปี ครฎฐานิชัย
ภิกฺขุ วา ลชฺชิมนุสฺสํ วา ทิสฺวา นิมนฺเตตมฺปิ สกฺกา โหติ ภูณฺชิตฺตคามตาย
ปนตถ หตเถ โอตาริตมตฺเต คณฺหคาคิ วทนเตน ลชฺชิตพุฬ โหติ หตถัม
ปน โอตารเอตฺวา มทฺทนตสฺส ปณฺจจฺจคฺคิออนุสาเรน เสโท ปคฺขมฺมาโน

สุกขตทุทธกตตมปิ เตเมเนโต มุทกั กโรติ อถ ตสมี ปริมททนมตเตนาปี
 สมภินนโสเก อาโลปี กควา มุเข จปีเต เหฏฐิมทนต์ตา อุกุขลกิจจัง สาเชนติ
 อุปริมา มุสลกิจจัง ชิวหา หตถกิจจัง ตั ตตถ สุวานโทณิยั สุวานปีณทมิว
 ทนตมุสเลหิ โกฎญเตวา ชิวหาย สมปริวตติยมานั ชิวหุเค ตนุปสนุนเขโพ
 มกุเขติ เวมชณโต ปฎุจาย พหลเขโพ มกุเขติ ทนตกฏุเจน อปุตตฎุจายน
 ทนตลลโก มกุเขติ โส เอวั วิจฺจนณิตมกขิโต ตังณเยว อนตรหิตวณณ-
 คนธสงขารวิเสโส สุวานโทณิยั จิตสุวานวมถุ วีย ปรมเชคฺจนภาวั อุกคฺจนติ
 เอวรูโปปี สมานอ จกขุสฺส อาปาดมติตตตตา อชฺโฆหริตพุโพ โหตีติ เอวั
 ปรีโภคโต ปฎิกุลตา ปจฺจเวกขิตพพา ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.๕. ๘

แปล มครเป็นไทย

๑. ถามว่า พระโยคาวจร พึงพิจารณาความที่กพพิงการาหาร เป็นของ ปฏิภูณ โดยการแสวงหาอย่างไร ๑. ตอบว่า พระโยคาวจร ผู้เมื่อคคกัณความ ปฏิภูณในการเดินไปอย่างนี้แล้ว เข้าไปยังหมู่บ้าน ห่มผ้าสังฆาฏิ (อีกชั้นหนึ่ง) พึงพิจารณาความที่กพพิงการาหาร เป็นของปฏิภูณ โดยการแสวงหา อย่างนี้ว่า บรรพชิตต้องเที่ยวไปในหนทางเข้าหมู่บ้านต่างๆ ตามลำดับเรือน เหมือนคน กำพรว้า มีมือถือกระบี่องเที่ยวไป ฉะนั้น ณ ที่ใด ซึ่งเป็นที่ในฤดูฝน เท้าสองข้าง จมลงในเลนกระทั่งถึงปลีแข้ง ในที่ที่ย่ำไปๆ ต้องเอามือข้างหนึ่งถือบาตร มืออีกข้างหนึ่งยก(ชาย) จีวรขึ้น ในฤดูร้อน ก็ต้องเที่ยวภิกษาไปทั้งที่ร่างกาย มอมแมมด้วยฝุ่นหรือละอองหญ้าที่ฟุ้งขึ้นเพราะแรงลม เธอครั้นถึงประตูเรือน นั้น ๆ แล้ว ต้องพบ บางที่ต้องย่ำหลุมน้ำโสโครกและแองน้ำครำอันปะปนด้วย ของไม่สะอาดมีน้ำล้างปลา น้ำล้างเนื้อ น้ำขาวข้าว น้ำลาย น้ำมูก มูลสุนัข มูลสุกรเป็นต้น ซึ่งคลาคล่ำไปด้วยหมู่นอนและแมลงวันหัวเขียว อันเป็น แหล่งที่แมลงวันในหมู่บ้าน บินขึ้นมาเกาะที่สังฆาฏิบ้าง ที่บาตรบ้าง ที่ศิระษะบ้าง เมื่อเธอแม่เข้าไปถึงเรือนแล้ว เจ้าของเรือนบางพวกก็ให้ บางพวกก็ไม่ให้ แม้ที่ให้ บางพวก ก็ให้ข้าวสุกที่หุงไว้แต่วันวานบ้าง ของเคี้ยวเก่า ๆ บ้าง กับข้าวมีแกงถั่วบูด ๆ เป็นต้นบ้าง ที่ไม่ให้เล่า บางพวกอีกเช่นกัน พูคว่า โปรด ข้างหน้าเถิด เจ้าข้า ส่วนบางพวก แสร้งทำเป็นไม่เห็น นิ่งเฉยเสีย บางพวก เบือนหน้าหนี บางพวกตะโกนเอาด้วยถ้อยคำหยาบ ๆ เป็นต้นว่า ไปเว้ย คน หัวโล้น ถึงอย่างนี้ เธอก็ต้องเที่ยวบิณฑบาตไปในหมู่บ้าน เหมือนคนกำพรว้า แล้วออกไปแล ๑. สิ่งปฏิภูณมีเลนเป็นต้นนี้ เป็นสิ่งที่เธอจำต้องเหยียบย่ำ จำต้อง พบเห็น และจำต้องอดคคกัณ ตั้งแต่เข้าหมู่บ้านจนกระทั่งออกไป เพราะอาหาร เป็นเหตุโดยแท้ โอ ช่างปฏิภูณจริงนะพ่อ อาหารนี้ ดังนี้ ๑

๒. ถามว่า พระโยคาวจร พึงพิจารณาความที่กพพิงการอาหาร เป็นของ ปฏิกุศล โดยการบริโภคอย่างไร ๆ ตอบว่า ก็พระโยคาวจร ผู้แสวงหาอาหาร มาได้แบบนี้ นั่งตามสบาย ในที่ที่ผาสุก นอกหมู่บ้าน พึงพิจารณาความที่ กพพิงการอาหารเป็นของปฏิกุศล โดยการบริโภคอย่างนี้ว่า ตราบใดที่บรรพชิต ยังไม่ได้หย่อนมือในอาหาร (ที่อยู่ในบาตร) นั้น ตราบนั้น เธอเห็นภิกษุผู้ตั้งอยู่ในฐานะครุก็ดี คนผู้มีความละเอียดก็ดี เช่นนั้นเข้า ย่อมสามารถนิมนต์ (เชื้อเชิญ) ให้บริโภคอาหารนั้นได้อยู่ แต่ครั้นพอเธอหย่อนมือลงในอาหารนี้ ด้วยประสงค์ จะฉัน จะกล่าวว่ นิมนต์(เชิญ) รับเอาเถิด มีอันจะต้องกระดากอาย อนึ่ง เมื่อเธอหย่อนมือลงขยำอยู่ เหงื่อไหลออกตามง่ามนิ้วทั้ง ๕ ย่อมทำแม้ข้าวสุกที่ กระด้างเพราะความแห้งให้ชุ่มจนอ่อนไปได้ ที่นั้น เมื่ออาหารนั้น เสียความงาม ไปแล้ว แม้เพราะเพียงการขยำ เธอทำให้เป็นคำวางไว้ในปาก ฟันล่าง ทำหน้าที่ คุจครก ฟันบนทำหน้าที่คุจสาก ลิ้นทำหน้าที่คุจมือให้สำเร็จไป อาหารนั้น ที่ถูกสากคือฟันโขลก ถูกลิ้นพลิกไปมาอยู่ในปากนั้น เหมือนข้าวสุกในราง ข้าวสุกจะนั้น น้ำลายจางใสที่ปลายลิ้น ก็เปื้อนเอา น้ำลายข้นแต่กลางลิ้น เข้าไป ก็เปื้อนเอา มูลฟันในที่ที่ไม่ชำระฟันเข้าไม่ถึง ก็เปื้อนเอา อาหารนั้น ทั้งแหลกทั้งเปื้อนอย่างนี้ มีสี กลิ่น และการปรุงแต่งอย่างวิเศษหายไปทันที กลับกลายเป็นของน่าเกลียดอย่างยิ่ง คุจสำรอกสุนัขที่อยู่ในรางข้าวสุก แม้ถึงเป็นอย่างนี้ ก็เป็นสิ่งที่ต้องกลืนลงไปได้ เพราะมันล่องคลองจักษุ (มองไม่เห็น) ดังนี้ ๆ